

eneret på radiospredning, omfattende såvel radiofoni som fjernsyn.

Stk. 3. Ministeren for Grønland bemyndiges til at fastsætte regler om afgifter for benyttelse af radio- og fjernsynsmottagere

i Grønland, om oplysningspligt for forhandlere af sådanne, om foranstaltninger mod forstyrrelser af radiomodtagning samt om erhvervsmæssig udnyttelse af det i Grønland rundkastede stof.

Bemærkninger til lovforslaget.

Med hjemmel i lov nr. 166 af 1. maj 1923 overtog staten for en forsøgsperiode af 1 år regnet fra 1. april 1925 radioudsendelserne, og der nedsattes til varetagelse af programvirksomheden et radioråd på 38 medlemmer, repræsenterende alle de i virksomheden teknisk eller kulturelt interesserede parter. Den tekniske drift henlagdes under generaldirektoratet for telegrafvæsenet.

Inden forsøgsperiodens udløb fastlagde derefter lov nr. 45 af 13. marts 1926 om radiospredning de grundprincipper, på hvilke dansk radiospredningsvirksomhed siden har været bygget: Statsradiofonien får eneret på radiospredningsvirksomheden, denne finansieres udelukkende gennem licensafgifter fra lytterne, den tekniske drift henlægges fortsat under generaldirektoratet for telegrafvæsenet, men alle dettes udgifter, herunder til forrentning og afskrivning af stationerne, refunderes af licensmidlerne, og den almindelige ledelse af virksomheden henlægges til et af ministeren for offentlige arbejder nedsat radioråd, der tillige bestyrer den radiospredningsfond, i hvilken licensmidlerne opsamles. Efter loven af 1926 bestod radiorådet af 9 medlemmer, hvoraf 2 udpeget direkte af ministeren for offentlige arbejder, 4 udnævnt efter indstilling fra henholdsvis undervisningsministeren, den danske presses telegramudvalg, de faglige journalistorganisationer og sammenslutningen inden for radioindustrien, samt 3 lytterrepræsentanter udnævnt efter indstilling af anerkendte lytterorganisationer. Rådets funktionstid var efter 1926-loven 2 år.

Ved lov nr. 76 af 21. marts 1930 om radiospredning forlængedes radiorådets funktionstid til 4 år, og medlemstallet forøgedes til 15 for at give plads dels for en rigsdagsrepræsentation på 4 medlemmer valgt efter reglerne i grundlovens § 45, dels for en udvidelse af lytternes repræsentation til 6. Samtidig bortfaldt radioindustriens repræsentant. Ud over denne ændring af bestemmelsen om radiorådets sammensætning lovhjemledes ved § 3 de hidtil administrativt håndhævede bestemmelser om lytters anvendelse af radiospredningsstoffet.

Ved kgl. resolution af 8. august 1940 henlagdes

sager af ikke-teknisk art vedrørende radiospredning fra ministeriet for offentlige arbejder til undervisningsministeriet, og ved lov nr. 185 af 31. marts 1946 om ændring af radiospredningsloven af 21. marts 1930 blev denne ændring i ressortforholdene stadfæstet. Samtidig blev der foretaget visse ændringer i reglerne om radiorådets sammensætning, således at undervisningsministeren fremtidig udpegede 2 medlemmer direkte, medens ministeren for offentlige arbejder indstillede ét medlem, og rigsdagsrepræsentationen ændredes fra 4 medlemmer til ét medlem udpeget af hvert af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier.

Reglerne om udpegelse af lytterrepræsentanter til radiorådet har været praktiseret således, at mandaterne er blevet fordelt mellem de indstillende lytterorganisationer i forhold til deres medlemstal. Da kun en begrænset del af lytterne har været organiseret i lytterforeningerne, blev der allerede under behandlingen i folketinget af forslaget til loven af 1930 stillet forslag om at erstatte denne ordning med et direkte lyttervalg, et forslag som rigsdagens flertal dog veg tilbage for at gennemføre under hensyn til de praktiske vanskeligheder, en sådan ordning måtte forventes at indebære.

Tanken om gennemførelse af direkte lyttervalg har siden været rejst gentagne gange af forskellige lytterorganisationer og senest i et af partiet Venstres og Det konservative Folkepartis folketingsgrupper i folketingssamlingen 1953-54 fremsat forslag til ændring af radiospredningsloven, jfr. Folketings-tidende 1953-54, sp. 933-40 og 1400 ff. og tillæg A. sp. 845-48.

Under 7. oktober 1955 nedsatte undervisningsministeren et udvalg, der skulle have til opgave at overveje og til ministeriet afgive forslag om en revision af den gældende lov om radiospredning, herunder spørgsmålet om fjernsynets fremtidige organisation. Dette udvalg har i oktober måned 1958 afgivet sin betænkning, der ligger til grund for nærværende lovforslag. Udvalget har bl. a. indgående overvejet spørgsmålet om direkte lyttervalg, men har ikke anset det for muligt på en praktisk og forsvarlig måde at gennemføre et direkte